

» Československé známky orazítkované v nacisty obsazeném pohraničí, na razítku stojí: „Wir sind frei!“, tedy „Jsme volní!“

Válka a politika

8 Defenestrováný vlastenec

Vilém Slavata z Chlumu a Košumberka patří k rozporupným osobnostem naší historie, přesto jeho bustu nalezneme mezi předními českými muži na fasádě Národního muzea

18 Duši, tělo obětuje za naši svobodu

O formování ukrajinského státu, národní identity a rusko-ukrajinských vztazích hovoří odborník na moderní dějiny slovanských národů Jan Rychlík

» Medailon s portrétem Viléma Slavaty z Chlumu a Košumberka, 17. století

» Němečtí vojáci na cestě z Vranova nad Dyjí do Lančova procházejí obrannou linií čs. armády. V popředí jsou patrné pozůstatky protitankových překážek, které se po Mnichovu již nepodařilo převézt do vnitrozemí

8

48

Téma: neklidné Sudety

13 Promarněná příležitost

Dokud první republika ve dvacátých letech prosperovala, dařilo se udržovat národnostní smír. Když přišla hospodářská krize, Němci se od Československa začali odvracet

34 Slavní sudetští rodáci

Také v příhraničních oblastech Českého království žily osobnosti, jejichž jména dodnes stojí za připomenutí

48 Křemže 1938

Šumavská Křemže se stala po zaboru Českého Krumlova střediskem českých území pod Kletí. Podívejme se na události mnichovské krize skrze zápisy z pamětní knihy

62 Zbavme se Němců!

Koniec druhé světové války odstartoval největší migrační pohyb v českých dějinách. Během necelých dvou let bylo vysídleno kolem tří milionů Němců

70 Nechtění i nepostradatelní

Po roce 1948 mohli v Československu z Němců zůstat jen antifašisté, lidé ze smíšených manželství a odborníci nepostradatelní pro národní hospodářství

38

Věda a umění

22

Pravěká galerie

Výzkum kresebných uhlíkových stop v Kateřinské jeskyni v Moravském krasu přinesl mnoho převratných poznatků

30

Vyšebrodská perla

Závišův kříž ukrytý v Rožmberské oratoři vyšebrodského opatského chrámu je jednou z nejvýznamnějších zlatnických památek z období středověku

38

Básník dřeva

Pro slovenského architekta Dušana Jurkoviče jsou typické pohádkové dřevěné stavby, které se až zázračně pojí s modernismem své doby

54

Dva velmoži z Výšiny sv. Metoděje

Antropologické rekonstrukce dvou významných mužů pohřbených ve velkomoravském kostele, srdci sakrálního okrsku v dnešním Uherském Hradišti – Sadech

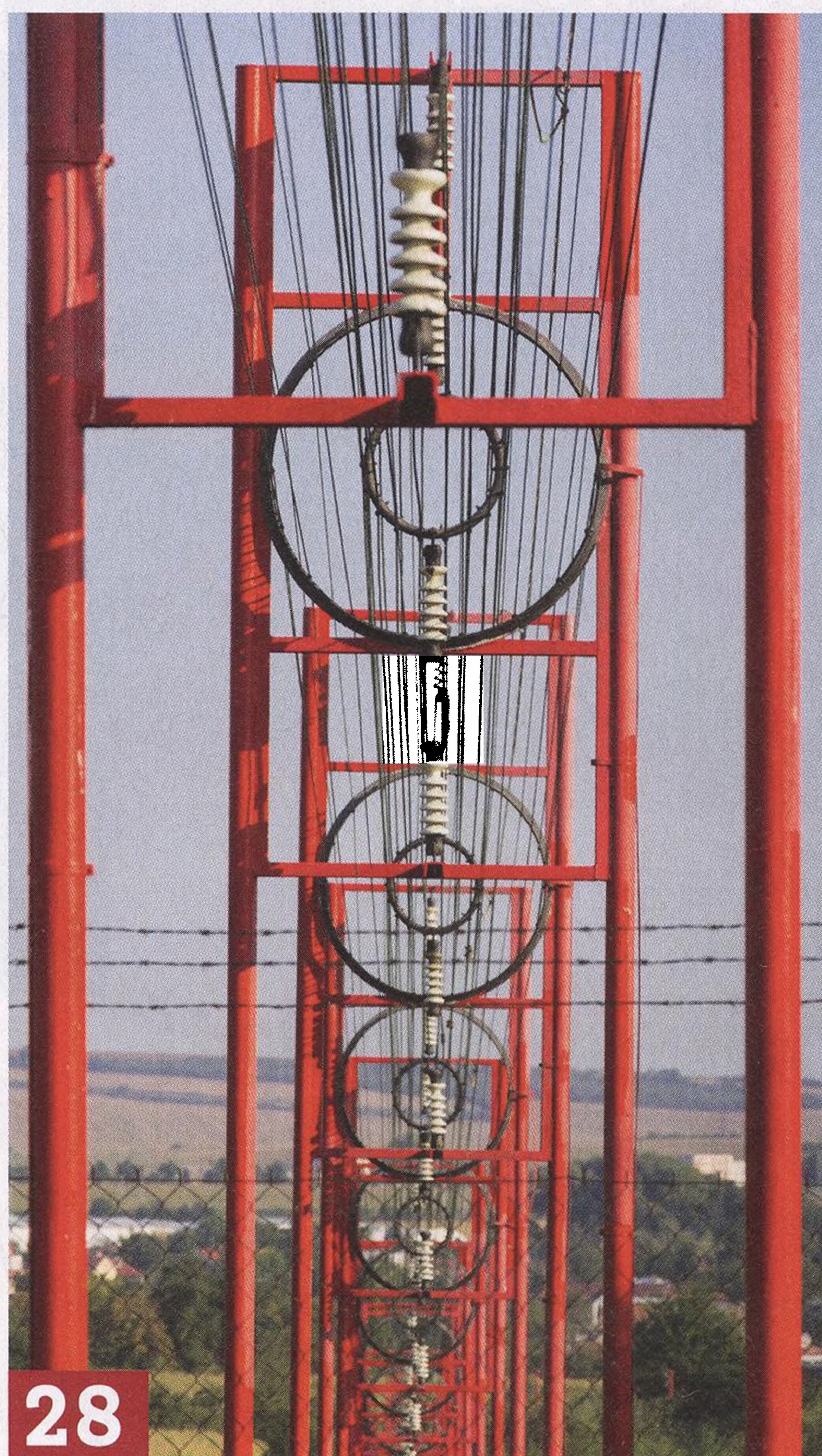
80

Mnichov opět bez nás

Jak historici hodnotí britské drama *Mnichov: Na prahu války*, které se věnuje diplomatickým vyjednáváním v září roku 1938?

➤ Jurkovičův most v Novém Městě nad Metují z roku 1911. Slovenský architekt se podílel rovněž na přestavbě tamějšího zámku

➤ Středovlnný vysílač Liblice B

28

33

➤ Mince s podobiznou Ludvíka XIII. z roku 1641

Život v historii

28

Kmitočet československých dějin

Po téměř sto letech existence Československého, posléze Českého rozhlasu skončil způsob vysílání, který stál u jeho zrodu

33

Kdo byl otcem „krále Slunce“?

Co je pravdy na teorii, že „krále Slunce“ nezplodil Ludvík XIII., ale kardinál Mazarin?

59

Pod ochranou Radeckého

Poklidnou atmosféru všedního dopoledne na přelomu 19. a 20. století zachycuje fotografie s trhovci z náměstí Am Hof v centru Vídně

66

Kopí zbrocené krví Krista

Kopí, jímž byl probodnut bok Ježíše Krista, patří k posvátným relikviím. Vlastnila ho řada významných osobností, z nichž nejedné mělo donést slávu či zmar

76

Holčička ze známky

Jak vzpomíná na setkání s T. G. Masarykem holčička, která se dostala s prezidentem Osvoboditelem na dopisní známku?